

Kamerdelegatie bij eerste zitting Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa in Straatsburg

Van 27 januari tot en met 31 januari 2025 vond de eerste deelsessie plaats van de Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa (PACE) in Straatsburg. Vanuit Nederland namen deel [Tekke Panman](#) en [Elly van Wijk](#) (beiden BBB), [Gala Veldhoen](#) en [Saskia Kluit](#) (beiden GroenLinks-PvdA), [Rian Vogels](#) (delegatieleider, VVD) en [Theo Bovens](#) (CDA), allen Eerste Kamerleden. De leden van de Assemblée stonden stil bij de bevrijding van Auschwitz-Birkenau 80 jaar geleden. Saskia Kluit verdedigde haar rapport over de humanitaire crisis met betrekking tot vrouwen, kinderen en gijzelaars in Gaza. Plenaire debatten gingen voorts over de situatie in Georgië en het al dan niet toelaten van de Georgische delegatie, over de noodzaak van een hernieuwde, op regels gebaseerde internationale orde, de rol van migratie bij de demografische vergrijzing in Europa, bescherming van het beroep van advocaat, de dringende noodzaak van vrije en eerlijke verkiezingen in Belarus en de Europese inzet voor een rechtvaardige en duurzame vrede in Oekraïne. De Luxemburgse minister-president Frieden en patriarch Bartholomeus I van Constantinopel, hoofd van de Oosters-Orthodoxe kerk, spraken de Assemblée toe. De heer Theodoros Rousopoulos werd herkozen als President van de Parlementaire Assemblée, ook werden de 18 vicevoorzitters gekozen. En marge van de vergadering werd de delegatie ontvangen door de plaatsvervangende permanent vertegenwoordiger bij de Raad van Europa, Loek ten Hagen.

Humanitaire crisis in Gaza

In het plenaire debat op dinsdag 28 januari lichtte rapporteur Saskia Kluit haar [resolutie](#) toe over 'De absolute en dringende noodzaak om een einde te maken aan de humanitaire crisis voor vrouwen, kinderen en gijzelaars in Gaza'. "Een van de uitgangspunten in dit rapport is het humanitair recht, de meest fundamentele bescherming tegen onrechtvaardige situaties en onveiligheid en bedoelt om onschuldige burgers te beschermen in tijden van conflict," zei Kluit. "Humanitair recht is niet wederkerig, het betekent dat het niet uitmaakt wat de andere partij doet, je moet nog steeds alles doen wat in je macht ligt om de onschuldige mensen te beschermen, in dit geval in Gaza," aldus Kluit. De resolutie roept Israël op om het verbod op UNRWA in te trekken. "UNRWA heeft een zeer belangrijke rol in het leveren van humanitaire hulp aan de mensen in Gaza en er is geen goed alternatief. Bovendien als we accepteren dat VN-organen worden verboden in tijden van conflict, betekent dat dat mensen geen eten en geen medische hulp krijgen," zie Kluit. De resolutie stelt dat ook lokale en buitenlandse journalisten toegang moeten krijgen tot Gaza zodat zij onafhankelijk kunnen berichten. Theo Bovens wees de aanwezige leden erop dat zij allen verenigd zijn in het streven naar een einde aan het lijden van de mensen in Gaza en Israël, maar niet eensgezind in hoe dit te bereiken. "Daarom is het belangrijk dat de internationale gemeenschap een standpunt inneemt ten gunste van de onschuldige burgerbevolking, volgens het internationaal humanitair recht," sprak Bovens. De resolutie vraagt dit op een opmerkelijk evenwichtige manier en het handhaven van de regels van het internationaal humanitair recht is een belangrijke taak voor de Raad van Europa volgens Bovens. Hij riep de leden op de kant te kiezen van de zwakken, de onschuldigen, de slachtoffers, tegen de macht van terroristische organisaties en voor de resolutie te stemmen.

Situatie in Georgië

Op meerdere momenten werd gesproken over de situatie in Georgië. Bij de opening van de eerste deelsessie op 27 januari werden de geloofsbrieven van de Georgische delegatie op inhoudelijke gronden aangevochten. 's Middags werd teruggeblikt op de verkiezingen van 26 oktober jl. Tekke Panman sprak namens de EVP-fractie. "Wat de verkiezingen van afgelopen oktober betreft en de opschorting van de heronderhandelingen over de toetreding tot de EU, is het goed dat de Assemblée de onderdrukking van protesten, de intimidatie bij de verkiezingen en de veronachtzaming van een

volledig open, transparant en eerlijk democratisch proces met gelijke kansen voor alle deelnemers aan dit proces veroordeelt,” zei Panman. De monitoringcommissie en de commissie van regels en procedures presenteerden op woensdag 29 januari hun [rapport](#) waarin zij voorstelden de Georgische delegatie onder de voorwaarde dat zij in april voldoen aan de voorschriften toe te laten, zij het met opschorten van de uitoefening van sommige rechten tot voldaan is aan de vereisten. De Georgische delegatie besloot daarop zich terug te trekken.

Herdenking 80-jarige bevrijding kamp Auschwitz-Birkenau

Ter gelegenheid van de bevrijding van het kamp Auschwitz-Birkenau 80 jaar geleden werd de plenaire vergadering op maandag 27 januari geopend met één minuut stilte. Op woensdag 29 januari waren de leden van de Nederlandse delegatie aanwezig bij de herdenkingsceremonie in de plenaire zaal. “De Holocaust, een verwoestende aanval op de mensheid en de menselijke geest die ons begrip op de proef stelt, blijft vragen om reflectie over hoe zo'n duisternis kon ontstaan,” zei PACE-President Theodoros Rousopoulos. Alain Berset, secretaris-generaal van de Raad van Europa benadrukte het belang van weten wat er gebeurd is in alle nazi-concentratie- en vernietigingskampen. “Wanneer we straffeloosheid ongestraft laten, geven we de vijanden van de democratie de macht,” aldus Berset. Yisrael Meir Lau, voorzitter van Yad Vashem, voormalig opperrabbin van Israël en de jongste overlevende van Buchenwald, sprak over zijn herinnering aan zijn deportatie als kind, het verlies van zijn familie en de omstandigheden van zijn bevrijding, terwijl hij hardnekkige antisemitisme aan de kaak stelde. “We willen dat onze kinderen vrijheid kennen, vrede en nooit oorlog,” zei hij. Hierna werden kransen ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de Holocaust gelegd bij de gedenksteen voor het Palais de l'Europe.

Rol migratie bij demografische ontwikkelingen

Tijdens het [debat](#) op 29 januari over de rol van migratie bij de demografische vergrijzing in Europa dankte Kluit de rapporteur met de inzet van een nieuwe richting. “Dit op feiten gebaseerde rapport over onze demografische uitdagingen laat een realistische houding zien ten opzichte van migratie en de oplossingen waaruit we kunnen kiezen. Als we onze prioriteiten niet op orde krijgen, hebben we straks nog maar twee werkenden voor één oudere en dat zal onze economie verwoesten,” zei Kluit. Volgens haar kunnen door groepen te combineren, ouderen, vluchtelingen en migranten, we samen een goede toekomst hebben. Volgens haar zijn regeringen nodig die onze mensen helpen met taalcursussen, met interculturele gemeenschappen, met het accepteren van diploma's uit verschillende landen.

Overige

Saskia Kluit nam deel aan de *Joint Committee Meeting* met de ambassadeurs bij de Raad van Europa op 30 januari, waarbij onder meer gesproken werd over Georgië. De commissie Sociale Zaken, Gezondheid en Duurzame Ontwikkeling koos Kluit unaniem tot haar voorzitter. Tekke Panman is namens zijn fractie lid geworden van het Netwerk voor vrije en eerlijk verkiezen. Elly van Wijk werd op 28 januari toegelaten tot de EVP-fractie. Rian Vogels is aangesteld tot vicepresident van de fractie van Liberalen en Democraten voor Europa (ALDE) en Kluit van de fractie van Socialisten, Democraten en Groenen (SOC).